

30 ปีแห่งการต่อสู้ พลังชุมชนฟ้าใหม่ ...จากบ้านริมรางสู่รากฐานที่มั่นคง

เรื่อง : ทองเชื้อ วรรณ/ บุนทัน อ่อนปุย

เรียบเรียง : จีราวรรณ หน้าคอก/ สุธิมา สุวรรณวิจิตร

สำหรับหลายๆ ครอบครัวที่ใช้ชีวิตริมทางรถไฟ เมื่อเสียงหวูดรถไฟที่ดังขึ้นที่ไรพวกเขาก็มักจะมองตามขบวนรถไฟแต่ละขบวนที่วิ่งไป มันเหมือนเป็นสัญญาณเตือนให้ต้องคิดถึงอนาคต เมื่อการพัฒนาระบบรางมาถึงชีวิตของคนริมทางรถไฟจะทำอย่างไรต่อ ซึ่งเป็นคำถามที่หลายๆ คนคิดและตระหนักดีว่า นั่นเป็นเพราะได้อาศัยในที่ดินของการรถไฟฯ “อย่างไม่ถูกต้อง” ความไม่มั่นคงนี้ไม่ได้จำกัดแค่เรื่องที่ดินที่ไม่มีกรรมสิทธิ์ แต่ยังรวมถึงความไม่แน่นอนในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นความกังวลเรื่องมื้ออาหาร หรือความไม่ปลอดภัยในการใช้ชีวิตริมถนน หลายชีวิตที่อยู่ในสภาพเช่นนี้ต่างมีความปรารถนาเดียวกัน คือ การมีบ้านที่มั่นคง มีหลังคาที่ช่วยคุ้มกันภัย และมีชีวิตที่แน่นอนมากขึ้น

เส้นทาง 30 ปี สู่บ้านมั่นคง : เรื่องราวการต่อสู้ของชุมชนฟ้าใหม่ร่วมใจพัฒนา

เป็นเวลากว่า 30 ปีที่ชุมชนฟ้าใหม่ร่วมใจพัฒนาได้ต่อสู้เพื่อความมั่นคงในที่ดินและที่อยู่อาศัยบนที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) จากที่ดินรกร้างว่างเปล่าในปี 2540 สู่บ้านมั่นคงในปัจจุบัน เส้นทางนี้คือบทพิสูจน์ถึงความมุ่งมั่นและการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่

ชุมชนริมรางแห่งนี้ ตั้งอยู่เลขที่ 13 ถ.ฉิมพลี แขวงคลองซ่งพระ เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ มีจุดเริ่มต้นจากกลุ่มผู้คนที่หลากหลายภูมิภาคที่อพยพเข้ามาหางานทำในเมืองหลวง พวกเขาสร้างบ้านไม้หลังเล็กๆ เรียงรายตามแนวทางรถไฟ เพราะไม่มีค่าใช้จ่ายจึงทำให้ผู้คนจำนวนมากมาจับจองพื้นที่สร้างบ้าน ในเวลาไม่นานที่นั่นจึงกลายเป็นชุมชนแออัดมากขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งข่าวการพัฒนา “โครงการรถไฟฟ้าสายสีแดง ศิริราช – ตลิ่งชันมาถึง” ความกังวลและความไม่แน่นอนในชีวิตก็เกิดขึ้น เพราะพื้นที่ที่พวกเขาอยู่อาศัยกำลังจะถูกนำไปใช้ในโครงการนี้

เมื่อข่าวมาถึงชาวชุมชนที่อาศัยอยู่ริมทางรถไฟสายใต้ – ตะวันตกก็ไม่ได้อยู่นิ่งเฉย ได้มีการประชุมพูดคุยเพื่อหาทางออกร่วมกัน การเดินทางสู่ความมั่นคงในที่อยู่อาศัยของพวกเขาไม่ใช่เรื่องง่าย แต่เป็นการต่อสู้อย่างไม่ยอมแพ้ที่แสดงให้เห็นถึงพลังของการรวมกลุ่มและเรียกร้องสิทธิขั้นพื้นฐานที่ทุกคนพึงมี

ในการขับเคลื่อนครั้งนี้มีเครือข่ายสลัม 4 ภาคเป็นพี่เลี้ยงและกำลังสำคัญในการช่วยขับเคลื่อนงานด้านที่อยู่อาศัย ทำหน้าที่เชื่อมโยงระหว่างชุมชนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้คำปรึกษา และผลักดันนโยบายให้เกิดผลเป็นรูปธรรม และในส่วนของชุมชนเองก็ได้มีการจัดตั้งทีม “หน้าบ้าน” ขึ้นมา ซึ่งทีมนี้เปรียบเสมือนเป็นด่านหน้า มีบทบาทสำคัญในการเจรจากับหน่วยงานภาครัฐในเรื่องนโยบายและสิทธิการเข้าถึงที่ดิน นำความต้องการและเสียงของคนในชุมชนไปถ่ายทอด เพื่อให้การต่อสู้มีทิศทางที่ชัดเจนและบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ตามมติ

คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2543 ภายใต้โครงการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยในชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการพัฒนาระบบราง

นอกจากนี้ ยังมี “ทีมหลังบ้าน” ซึ่งเป็นผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จ เป็นกลไกขับเคลื่อนที่ทำให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่น นอกจากทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน ยังเป็นผู้ตรวจสอบความเรียบร้อยและวางแผนการบริหารจัดการสหกรณ์ชุมชนอย่างเป็นระบบ พวกเขาตรวจสอบความเรียบร้อย วางแผนการเงิน และเข้าร่วมประชุมในเวทีต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่าการต่อสู้ครั้งนี้จะนำมาซึ่งที่ดินและบ้านที่มั่นคงสำหรับลูกหลานในอนาคต

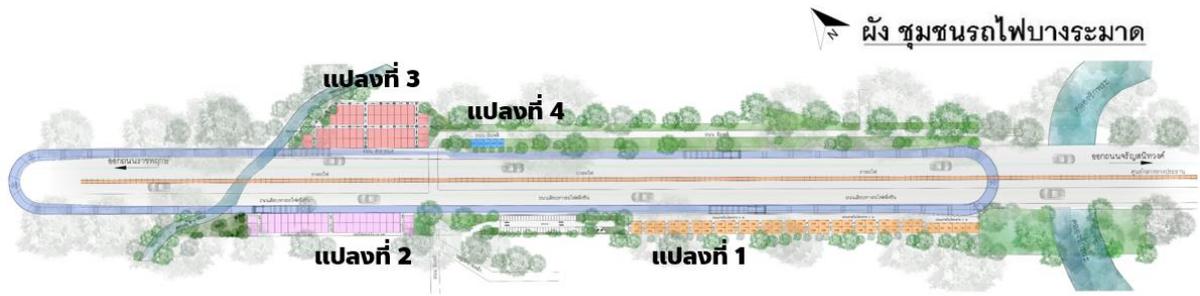

ก้าวใหม่สู่บ้านที่มั่นคง : จากวิกฤตสู่โอกาสของชุมชนริมทางรถไฟ

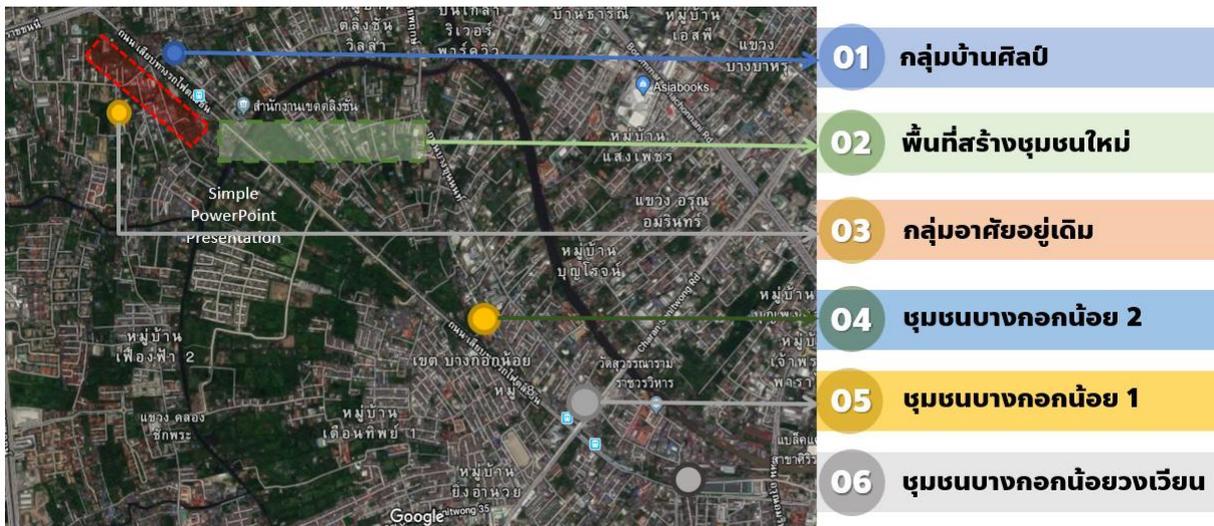
หลังจากการพูดคุยหารือกันอย่างต่อเนื่องระหว่างชุมชน เครือข่ายสลัมสี่ภาค และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในที่สุดก็มีข่าวดีที่ถือเป็นก้าวสำคัญในการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย นั่นคือการรถไฟแห่งประเทศไทยยินยอมให้เช่าที่ดินแปลงใหม่ เพื่อสร้างที่อยู่

อาศัยภายใต้โครงการบ้านมั่นคง สมาชิกในชุมชนจึงได้ร่วมกันก่อตั้งกลุ่มออมทรัพย์ขึ้นมาเพื่อเป็นทุนเริ่มต้น ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเข้มแข็งและพลังของชุมชน หลังจากยื่นเรื่องขอเช่าที่ดินอย่างเป็นทางการกับ รฟท. แล้วพวกเขาก็ประสบความสำเร็จในการเช่าที่ดิน จำนวน 4 แปลง พื้นที่กว่า 17,831 ตารางเมตร จำนวน.....
ครัวเรือน ใกล้สถานีรถไฟบางระมาด การเช่าที่ดินครั้งนี้มีระยะเวลา 30 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2557 ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2587 ด้วยค่าเช่า 2,000 บาทต่อแปลงต่อปี ซึ่งเป็นราคาที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้

การได้มาซึ่งที่ดินแปลงใหม่นี้ไม่ได้เป็นเพียงแค่การย้ายที่อยู่ แต่เป็นการเปลี่ยนผ่านจากความไม่แน่นอนในชีวิตที่เคยมีอยู่สู่ความมั่นคงที่จับต้องได้ ซึ่งเป็นบทพิสูจน์ว่าการรวมพลัง การออมทรัพย์ และการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบของชุมชนสามารถเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส และสร้างรากฐานที่มั่นคงสำหรับชีวิตที่ดีขึ้นได้

จากการสำรวจข้อมูลครัวเรือนรายชุมชนและพิจารณาสิทธิผู้เดือดร้อนร่วมกับชุมชน เครือข่าย และหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีผู้ได้รับผลกระทบจากพื้นที่บริเวณสถานีรถไฟธนบุรี เขตบางกอกน้อย ซึ่งจะเข้าร่วมการพัฒนาโครงการบ้านมั่นคงในแปลงใหม่นี้มากถึง 6 ชุมชน ประกอบด้วย ชุมชนบางกอกน้อย 1 ชุมชนบางกอกน้อย 1 โซน 2 ชุมชนบางกอกน้อย 2 ชุมชนบางระมาด 2 ชุมชนบ้านศิลป์ ชุมชนตลิ่งชัน และผู้ได้รับผลกระทบจากพื้นที่อื่นๆ ซึ่งทั้งหมดนี้ได้มารวมกันเป็นชุมชนใหม่ ที่ชื่อว่า “ชุมชนฟ้าใหม่ร่วมใจพัฒนา”

ชุมชนฟ้าใหม่ร่วมใจพัฒนา ตั้งอยู่ในทำเลที่ดีเยี่ยม ใกล้กับตลาดน้ำเขตตลิ่งชันและสำนักงานเขตตลิ่งชัน โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยที่ได้รับผลกระทบจากการพัฒนาระบบราง โดยมีสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) (พอช.) และเครือข่ายสลัมสี่ภาคเป็นพี่เลี้ยงหลักในการขับเคลื่อนโครงการ จนเกิดเป็นโครงการบ้านมั่นคงริมรางชุมชนฟ้าใหม่ร่วมใจพัฒนา ภายใต้โครงการนี้ได้มีการจัดตั้ง**สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงเครือข่ายรถไฟสายใต้ จำกัด** เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2567 โดยมีคณะกรรมการ 11 คน และสมาชิกทั้งหมด 204 ครัวเรือน

สถานะการดำเนินงานปัจจุบัน มีการดำเนินการก่อสร้างบ้านเฟสแรก จำนวน 180 ครัวเรือน บนที่ดินทั้ง 4 แปลง ปัจจุบันมีการก่อสร้างบ้านแล้วเสร็จและมีสมาชิกเข้าอยู่อาศัยแล้ว 107 ครัวเรือน ส่วนที่เหลือจำนวน 73 หลัง อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ทั้งนี้ โครงการนี้มีแบบบ้านให้เลือกทั้งหมด 6 แบบ โดยมีราคาและลักษณะแตกต่างกันไป ดังนี้

1. บ้านเดี่ยวชั้นเดียวหลังคาโมเดิร์น ขนาด 4 x 7 เมตร ราคา 180,000 บาท
2. บ้านเดี่ยวชั้นเดียวหลังคาจั่ว ขนาด 4 x 7 เมตร ราคา 298,000 บาท
3. บ้านเดี่ยวสองชั้นใต้ถุนโล่ง ขนาด 4 x 7 เมตร ราคา 406,000 บาท
4. บ้านเดี่ยวสองชั้นเต็มหลังคาโมเดิร์นขนาด 4 x 7 เมตร ราคา 450,000 บาท
5. บ้านเดี่ยวสองชั้นเต็มหลังคาจั่วขนาด 4 x 7 เมตร ราคา 458,000 บาท
6. บ้านเดี่ยวสองชั้นเต็มหลังคาจั่วขนาด 5 x 6 เมตร ราคา 487,000 บาท

จากการพัฒนาโครงการบ้านมั่นคงชุมชนฟ้าใหม่นั้น ได้มีการเสนอของบประมาณในการพัฒนาโครงการ 2 ส่วนด้วยกัน ได้แก่ เสนอของบประมาณในนามกลุ่มออมทรัพย์ฟ้าใหม่ร่วมใจพัฒนา ได้มีการดำเนินการออมทรัพย์รวมกันมาตั้งแต่ปี 2556 เสนอโครงการในเฟสที่ 1 จำนวน 107 ครัวเรือน งบประมาณรวม 7,256,000 บาท และต่อมาได้เสนอของบประมาณในนามสหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงเครือข่ายรถไฟสายใต้ จำกัด เพิ่มอีกจำนวน 73 ครัวเรือน งบประมาณรวม 4,570,000 บาท ภายใต้การบริหารงานจากทั้ง 2 องค์กร ในการก่อสร้างบ้านมั่นคงชุมชนฟ้าใหม่เป็นเงินทั้งสิ้น 11,826,000 บาท

ชุมชนแห่งนี้แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญที่ไม่ได้จำกัดอยู่แค่การมีที่อยู่อาศัยใหม่ แต่เป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นจากอดีตที่เคยเป็นเพียงร้านค้าและที่อยู่อาศัยชั่วคราว ความสะดวกและต้องเผชิญกับปัญหาด้านสาธารณสุขปโภคที่จำเป็น วันนี้ภาพเหล่านั้นได้เปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง สมาชิกทุกคนได้รับบ้านใหม่ที่มั่นคง พร้อมกับทะเบียนบ้านที่ถูกต้องตามกฎหมาย และระบบสาธารณสุขปโภคที่ได้มาตรฐาน ทั้งระบบไฟฟ้าและประปา การมีบ้านที่เป็นของตนเองและระบบสาธารณสุขปโภคที่ครบครัน ไม่เพียงแต่ช่วยให้ชีวิตประจำวันสะดวกสบายขึ้น แต่ยังมอบความรู้สึกปลอดภัยและช่วยให้ทุกคนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคมอย่างสมบูรณ์ รวมไปถึงมิติด้านช่างชุมชนที่มีการทำศูนย์เรียนรู้การพัฒนาช่างชุมชน โดยชุมชน

ฟ้าใหม่ร่วมใจพัฒนาเป็นฐานการเรียนรู้ เนื่องจากพื้นที่ชุมชนที่แบ่งออกเป็น 4 แปลงที่ดินย่อย และมีหลายวง
งานในการก่อสร้าง ทั้งการก่อสร้างที่แล้วเสร็จ และอยู่ระหว่างการก่อสร้าง จึงทำให้เป็นฐานการเรียนรู้ของ
ชุมชนริมรางแห่งอื่นๆ ที่จะได้มาเห็นของจริงในการดำเนินงาน และร่วมแลกเปลี่ยนกระบวนการ ขั้นตอนการ
ทำงานกับคณะกรรมการชุมชน ซึ่งจุดเด่นของชุมชนแห่งนี้ คือ ทีมทำงาน มีสมาชิกหลายคนที่สามารถช่วยงาน
ชุมชน และจัดแบ่งบทบาทหน้าที่งานกัน "ไม่ทำงานโดยคิด/ตัดสินใจ/ลงมือทำคนเดียว" การสื่อสารสร้างความ
เข้าใจในแผนงาน และบอกกล่าวกันเสมอ ทั้งการติดป้ายประกาศ การทำบอร์ดประชาสัมพันธ์ข้อมูล และการ
สื่อสารผ่านกลุ่มไลน์ที่มีการโต้ตอบอยู่เสมอ การวางแผนงานอย่างมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกัน
และจัดทำตารางเช็คลิสต์งานร่วมกัน การตรวจสอบคุณภาพในการทำงาน การจดบันทึกงานและถ่ายรูปไว้
เสมอ การประสานการทำงานร่วมกับสำนักงานเขต หน่วยงานเจ้าของที่ดิน ให้ความรู้ความคืบหน้าการทำงานของ
ชุมชน การรายงานผล และการที่คณะกรรมการและสมาชิกชุมชนพร้อมพัฒนาความรู้ของตนเองสม่ำเสมอ จึง
ส่งผลให้การเรียนรู้ของช่างชุมชนจะได้เห็นทุกขั้นตอนที่ตนเองควรรู้ และลงพื้นที่ฐานงานก่อสร้าง ซึ่งเป็น
ความรู้เฉพาะ ที่ต้องการให้เห็นขั้นตอนงานก่อสร้าง ตั้งแต่ฐานการบริหารจัดการระบบชุมชน (คน งาน เงิน) ,
ฐานการตรวจรับงวดงานก่อสร้าง การตรวจเช็คเอกสารที่รับมอบจากผู้รับเหมา การตรวจบ้านของตนเอง ฐาน
งานโครงสร้างบ้านตั้งแต่การลงเข็ม/ตอกเสา/วัดค่าระดับพื้นที่-แนวตั้ง/การเชื่อม/การขึ้นโครงหลังคา/ก่อ-ฉาบ
และฐานงานสถาปัตยกรรมที่จะให้เห็นการเลือกประตู หน้าต่าง สุขภัณฑ์ ในบ้าน จนทำให้ชุมชนฟ้าใหม่ได้เป็น
ชุมชนต้นแบบของชาวชุมชนริมราง ด้านความเชื่อมั่นที่ชาวชุมชนริมราง หรือผู้มีรายได้น้อยสามารถรวมกลุ่ม
เช่าที่ดินรัฐ (รพท.) โดยทำสัญญาเช่าระยะยาว 30 ปี/สัญญาได้ ด้านขีดความสามารถของชุมชน ที่สามารถ
จัดการบริหารโครงการขนาดใหญ่ได้ ได้แก่ การคุมงบประมาณกว่า 25 ล้านบาท การบริหารสินเชื่อกว่า
36 ล้านบาท การยกระดับการบริหารจากกลุ่มออมทรัพย์เป็นสหกรณ์ และจัดทำบัญชีการเงินอย่างโปร่งใส
และด้านอื่น ๆ เช่น การถ่ายทอดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกชุมชนในการขับเคลื่อนงานแก้ไขปัญหาชุมชน เป็น
ต้น

การเปลี่ยนผ่านครั้งนี้จึงเป็นการพิสูจน์ให้เห็นว่า "บ้าน" ที่แท้จริงไม่ได้เป็นเพียงแค่ว่าที่พักพิง แต่เป็น
รากฐานสำคัญที่ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิต สร้างโอกาส ความสุข และส่งผลดีต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตของ
ทุกคนในชุมชนได้ในทุกด้าน การมีบ้านที่มั่นคงจึงนำไปสู่ชีวิตที่มั่นคงและคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน

การจัดสภาพแวดล้อมและการออกแบบชุมชน

โครงการนี้ให้ความสำคัญกับการออกแบบ
และพัฒนาที่อยู่อาศัยที่ตอบโจทย์การใช้ชีวิตจริงของ
คนในชุมชน โดยสมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการ
ออกแบบบ้านและเลือกขนาดบ้านให้เหมาะสมกับ
จำนวนสมาชิกและรูปแบบการใช้ชีวิตของแต่ละ
ครัวเรือน

ทั้งนี้เพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายและสร้าง
ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โครงการได้จัดสรรพื้นที่อยู่อาศัย

ขนาดเท่ากันทุกแปลงที่ 13.50 ตารางวา โดยพื้นที่ทั้งหมดถูกแบ่งออกเป็นพื้นที่สำหรับที่อยู่อาศัย 2,430 ตารางวา และพื้นที่ส่วนกลางและพื้นที่สีเขียว 1,193 ตารางวา

การออกแบบชุมชนไม่ได้จำกัดอยู่แค่โครงสร้างบ้านที่แข็งแรง แต่ยังครอบคลุมถึงการสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตในทุกมิติ ทั้งในเรื่องความปลอดภัย การเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวก และการคำนึงถึงความต้องการเฉพาะของผู้สูงอายุหรือผู้พิการ เพื่อให้ทุกคนสามารถใช้ชีวิตได้อย่างสะดวกสบายและปลอดภัย

นอกจากนี้ ชุมชนยังให้ความสำคัญกับการออกแบบสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน โดยเน้นระบบการระบายอากาศที่ดีและเพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อประโยชน์ร่วมกันของชุมชน สมาชิกในชุมชนได้ร่วมกันปลูกต้นไม้หน้าบ้าน และแบ่งพื้นที่ส่วนกลางมาทำสวนผักชุมชน ทำให้ชุมชนร่มรื่นและน่าอยู่ยิ่งขึ้น การทำกิจกรรมเหล่านี้ไม่เพียงแต่ช่วยให้สิ่งแวดล้อมดีขึ้น แต่ยังส่งผลโดยตรงต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตของคนในชุมชนด้วย

การพัฒนาที่อยู่อาศัยของที่นี่จึงไม่ได้มองแค่เรื่องการมีบ้าน แต่เป็นการสร้างระบบนิเวศของชุมชนที่เอื้อต่อการมีชีวิตที่ดีในทุกด้าน ทั้งมิติทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องดำเนินการควบคู่กันไป เพื่อให้เกิดสังคมที่ทุกคนมีความสุข

สวนผักคนเมือง สร้างเศรษฐกิจฐานรากและความมั่นคงทางอาหาร

ชุมชนให้ความสำคัญกับการพัฒนาพื้นที่ส่วนกลางให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยได้เปลี่ยนพื้นที่ขนาด 81 ตารางวาให้เป็นแปลงเกษตรปลอดสาร ซึ่งเป็นผลมาจากความร่วมมือของหลายฝ่าย ผ่านการประสานงานของมูลนิธิพัฒนาที่อยู่อาศัยร่วมกับโครงการสวนผักคนเมือง มูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืน (ประเทศไทย) และได้รับการสนับสนุนจาก สสส. เป้าหมายหลักของการพัฒนาแปลงเกษตรปลอดสาร คือ เพื่อสร้างแหล่งอาหารและลดรายจ่ายในครัวเรือน ผลผลิตจากแปลงเกษตรช่วยให้สมาชิกในชุมชนมีอาหารที่ปลอดภัย ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและสร้างรายได้เสริม โดยในช่วงที่มีตลาดน้ำตลิ่งชันชุมชนสามารถนำผลผลิตไปจำหน่าย สร้างรายได้เสริมให้กับสมาชิก และยังเป็นโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาเยี่ยมชมและเรียนรู้วิถีชีวิตของชุมชนอีกด้วย

นอกจากนี้ ชุมชนยังคงสานต่อความสามารถในการสร้างรายได้ โดยมีแผนพัฒนาเพาะปลูกถั่วเหลือง และสมุนไพร เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชนร่วมกับมูลนิธิพัฒนาที่อยู่อาศัยและ สสส. ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจจากภายในต่อไป

ยกระดับกลุ่มออมทรัพย์ สู่อุสาหกรรมที่มีความมั่นคงที่ยั่งยืน

จากเดิมที่เป็นเพียงกลุ่มออมทรัพย์ ชุมชนได้ยกระดับและสร้างความมั่นคงด้วยการจดทะเบียนจัดตั้งเป็นสหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงเครือข่ายรถไฟสายใต้ จำกัด อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2567 ซึ่งถือเป็นก้าวสำคัญที่แสดงถึงการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบของชุมชน ปัจจุบันสหกรณ์มีสมาชิกจำนวน 122 ครอบครัว และสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เดิมกำลังอยู่ระหว่างการรับสมัครสมาชิกเพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับของสหกรณ์ ปัจจุบันสหกรณ์มีเงินมากกว่า 4 ล้านบาท แบ่งเป็นเงินค่าแรกเข้าและเงินค่าหุ้น 24,000 บาท เงินออมทรัพย์ 4,173,149 บาท และเงินค่าบริหารจัดการ 6,100 บาท

นอกจากนี้สหกรณ์ยังทำหน้าที่เป็นแหล่งเงินทุนทางเลือก สำหรับสมาชิกที่เข้าร่วมทำงานในเครือข่าย เพื่อช่วยบรรเทาภาระหนี้ในระบบ โดยมีเงื่อนไข คือ วงเงินกู้เริ่มต้น 5,000 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2 บาทต่อเดือน ระยะเวลาในการกู้ยืมไม่เกิน 10 เดือนนับจากวันที่ยืม เงินทุนที่ใช้ในการปล่อยกู้มาจากผลกำไรที่ได้จากการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์เดิม ซึ่งปัจจุบันมีสมาชิกกู้ยืมไปแล้ว 10 ราย แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการเป็นแหล่งเงินทุนที่เข้าถึงง่ายและเป็นธรรม การดำเนินการเช่นนี้ไม่เพียงแต่ช่วยสร้างความมั่นคงทางการเงิน แต่ยังเสริมสร้างความไว้วางใจและความเข้มแข็งของคนในชุมชน

จากอดีตสู่ปัจจุบัน : การมีที่อยู่อาศัยไร้คุณภาพ สู่บ้านที่มั่นคงแข็งแรง

เรื่องราวของชุมชนฟ้าใหม่ร่วมใจพัฒนาเป็นบทพิสูจน์ที่ชัดเจนว่าการเปลี่ยนแปลงชีวิตสามารถเกิดขึ้นได้จากพลังของชุมชนและความมุ่งมั่นที่ไม่ยอมแพ้ ตลอดระยะเวลากว่า 30 ปีที่ต้องเผชิญกับความไม่มั่นคงจากการอาศัยอยู่ริมทางรถไฟ พวกเขาได้ร่วมกันต่อสู้และเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส วันนี้คนในชุมชนมีบ้านที่มั่นคงพร้อมทะเบียนบ้านและระบบสาธารณสุขที่มาตรฐาน ซึ่งช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้างความรู้สึกลดทอดอย่างแท้จริง การมีบ้านเป็นของตัวเองยังเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงในมิติอื่นๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

นอกจากเรื่องที่อยู่อาศัยแล้ว ชุมชนยังได้สร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจอย่างเห็นได้ชัดด้วยการจัดตั้งสหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงฯ ซึ่งบริหารเงินทุนได้อย่างเป็นระบบและกลายเป็นแหล่งเงินทุนทางเลือกสำหรับสมาชิก นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาแปลงเกษตรปลอดสาร เพื่อลดค่าใช้จ่ายและสร้างรายได้เสริม ซึ่งไม่เพียงแต่ส่งผลดีต่อปากท้อง แต่ยังเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันและเสริมสร้างความสามัคคีในชุมชน การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เป็นบทพิสูจน์ว่า การพัฒนาที่อยู่อาศัยไม่ใช่แค่การสร้างบ้าน แต่คือการสร้างรากฐานที่มั่นคงให้กับชีวิต ส่งผลให้คนในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืนในทุกด้าน